

Kör på
"BP"-BENSIN
 SVENSKA BENSIN & PETROLEUM AKTIEBOLAGET "BP"
 SVEAVÄGEN 63, STOCKHOLM
 Telefonanrop: "BP-Bensin"

RESTAURANT
Bacchi Wapen
 61 JÄRNTORSGATAN 61
 STOCKHOLM
God mat. Billiga priser.
 Restauranten är en av Stockholms äldsta och den enda, som bibehållit sitt ursprungliga utseende.
Stamlocus för hundvänner.

Gynna tidskriftens annonsörer!

F. A. Östros Bahr, 5/10/1930

**Svenska Schäferhundklubbens
 Tidskrift**

1930 Utgiven av Svenska Schäferhundklubben. Häfte 7
 Associerad med Svenska Knekehunden.

Använd alltid
SHELL
Motorolja

STOCKHOLMS GUMMICENTRAL
 (B. BERZÉN)

Gummiverkstad öppen hela dygnet.
 RÅDMANSGATAN 27 (Birgerjarlgatan 62) STOCKHOLM
 Telefon N. 7417

**ESTER DOMINICUS
 KONDITORI - BAGERI**
 29 SKEPPAREGATAN 29
 TELEFON 70976

Rekommenderar sin specialtillverkning av:
 Gott Kaffbröd, Wienerbröd, Bakelser och Tårter.

PAUL ANDRÉ
 Engelbrektsgratan 39
 STOCKHOLM

Rekommenderar sitt välförsedda lager av *La klass*
 Konserver, Delikatesser & Kolonialvaror
 Tel. 3026 & Norr 5523

**SVENSKA SCHÄFERHUNDKLUBBENS
 TIDSKRIFT**

Årg. 7 Juli 1930 Nr. 2

Prisdomareberättelse

vid Svenska Schäferhundklubben utställning i Stockholm
 den 28—29 maj 1930.

Det var med glede og forventning jeg modtog indbydelsen til atter at fungere som dommer ved Svenska Schäferhundklubben utställing i Stockholm, som iaar blev avholdt 28.—29. maj. Med glede, fordi jeg hadde faat et overordentlig gunstig indtryk av den svenske schäferhundklubs sportsand og sakkighet samt vilje til at arbeide fremover istedenfor at leve paa illusioner. Med forventning, fordi mit indtryk har været det, at vore svenske sportsbrødre foruten viljen ogsaa hadde evnen.

Som sagt med glede og forventning kom jeg, og la mig her ved faa oplyse om, at med glede og tilfredshed raiste jeg, thi nu trodde jeg ikke bare, men vidste, at min kjære schäferhundrace var i de mest forstaaelsesfulde og omsorgsfulde haender. Som eksempel kan nævnes, at den i 1928 truende fare, vindhundtypen og knehundtypen iaar var avverget, og den sandede schäferhundtype fremelsket.

Naar jeg nu gaar over til selve bedømmelsen, vil jeg be utstillerne være opmerksom paa at en middelhavsfarer av en hund gjerne ikke blir ontalt slik i detaljer som en virkelig god hund, der kun har smaafeil. Er en hund utypisk kunde man skrive en hel brochure, da næsten hver del paa hunden er noget anderledes end den skulde være. Av praktiske grunde burde man i slike tilfælder kunne slippe med det ene ord »utypisk» og overlate til utstillerne at studere den tyske schäferhunds standard. I det følgende har jeg dog av inotekommenhet tilføiet de væsentligste punkter.

Grunden til at jeg gjør disse bemerkninger er den, at jeg vil forebygge den form for løssing av en dommerkritik der gir sig uttrykk i: »min hund fortjener igrudden en bedre premie end na-boens, da hans hund fik en længere kritikk».

39. *Ketty av Ringön.*

En något spedit, men velbygget och edel tisp med gode forhold og vinkler. Bra overlinje og hale. 2. pr.

40. *Dizie av Gläntan.*

En spedit edel tisp. Noget steil fortill, bra vinkler bak. God overlinje Lidt vid ørestilling. 2. pr.

41. *Lola.*

Gode forhold og vinkler, pen overlinje og hale. Ryggen lidt slapp. 1. pr.

42. *Lorry.*

Noget kort og helt steil fortill, bedre vinkler bak. Kort kryds og høi haleføring. Kohæst samt daarlige bevægelser. 3. pr.

43. *Pera V av Barrsäter.*

Noget steil fortill samt lidt øpnepen. Under bevægelse skyter den noget ryse. 2. pr.

44. *Lady.*

Ingen schæferhundtype. Helt steile bakken og oprullet hale. 0.

45. *Santa Barbara.*

Bra overlinje, men noget steil for og bak. For spids snute, virker overførdet. 3. pr.

46. *Segeberos Vaila.*

En edel tisp med gode forhold, vinkler og overlinje. Karakteren daarlig, nærmest angstbit, hvorfor 3. pr.

51. *Segeberos Wossie.*

En spedit og overførdet tisp med svake nærmest sykelige forben, særlig venstre. Kort hode med spids næse. 0.

55. *Tösen.*

Se ungdomsklass. 3. pr.

57. *Segeberos Zenta.*

En vakker typisk og edel schæferhundtisp med meget gode forhold og vinkler. God overlinje og hale. Godt hode og bra dybde. Udmerkede bevægelser. Karakteren som for 2 år siden fuldstændig sviket under skuddprøven, bestod prøven iaar med glans. 1. pr.

59. *Lady.*

Ganske gode forhold og vinkler. Vel store og for vidt stillede ører samt indrullet hale. En god 3. pr.

60. *Perka av Nyborg.*

Se ungdomsklass. 3. pr.

8. *Rozy av Barrsäter.*

» 2. pr.

9. *Dizi av Barrsäter.*

» 2. pr.

10. *Tosca av Barrsäter.*

» 2. pr.

11. *Ull.*

» 3. pr.

12. *Cora.*

» 3. pr.

13. *Mona Lisa.*

» 1. pr.

SEGRARKLASS.

Hundar.

17. *Høj.* 3. pr.
Se öppen klass.
20. *Gossen av Espemoen.* 1. pr.
Se öppen klass.
30. *Segeberos Graff.* 2. pr.
Se öppen klass.
49. *Hedens Varg.* 4. pr.
Se öppen klass.
47. *Sappo.* 0.
En liten lavstammet hanhund. Steil fortill, bra vinklet bak. Lidt kort, tykk hals. Byggen lidt slapp.
50. *Leipt av Bali.* 0.
En ualmindelig grov, men iså hanhund med god længde og udmerkede vinkler. Stor dybde, med vel bred front, halsen kort og tykk. Hunden er desværre uforholdsvist tung fortill, hvorfor den ligger noksaa meget på forparten. Bevægelserne forøvrigt lange og jordvindende, men maskineriet arbejder for tungt, kvikheten savnes. Schæferhunden maa, baade hvad størrelse og grovhet samt litenhet og spinkelhet angaar, søkes holdt indenfor den rette ramme.

Tikar.

13. *Mona Lisa.* 2. pr.
Se öppen klass.
35. *Sankta Nella.* 4. pr.
Se öppen klass.
41. *Lola.* 3. pr.
Se öppen klass.
57. *Segeberos Zenta.* 1. pr.
Se öppen klass.

BRUKSHUNDKASS.

Hundar.

29. *Ruff av Ramunder.* 3. pr.
Se öppen klass.
30. *Segeberos Graff.* 1. pr.
Se öppen klass.
49. *Hedens Varg.* 2. pr.
Se öppen klass.
52. *Harnas av Barrsäter.* 0.
En liten hanhund med bra længde, dybde og overlinje. Bakkenes stille og noget kohæst. Halsen lidt kort og tykk. Trippende bevægelser og noget høi haleføring.

Tikar.

9. *Dizi av Barrsäter.* 3. pr.
Se ungdomsklass.
34. *Topsy.* 2. pr.
Se öppen klass.
57. *Segeberos Zenta.* 1. pr.
Se öppen klass.

TYPKASS.

Tikar.

53. *Sally.* Godskjendt.

UPPFÖDARKLASS.

- Segeberos Kennel*, Herr Elbling. 1. pr.
- Kennel av Barrsäter*, Fru Torén. 2. pr.

AVELSKLASS.

- Leipt av Bali.* 1. pr.
- Rudi von Osterweddingen.* 2. pr.

CHAMPIONKLASS.

- Rudi von Osterweddingen* 1. pr.
der i denne klasse konkurrerte alene.

Som forholdene nu ligger an, burde klubben kunne naa langt med avlen, naar blot eierne av tisper er omsorgsfulde og forstandige med valget av partner. Her gjælder det om ikke blot at benytte vinderhundene, men søke at finde den *rette* hanhund.

I saadanne tilfælde er det fornuftig at henvende sig til klubbens rette vedkommende for at faa raad.

Tilslut maa jeg faa overbringe Svenska Schæferhundklubbens samtlige medlemmer min frues og min hjerteligste takk for al gjestfrihet og elskværdighet mot os.

En speciel takk maa jeg faa fremføre til min udmerkede ringsekretreter, herr Axel Hellgren, for den ihærdighet og dygtighet hvormed han udførte sit slitsomme hverv.

Oslo, juni 1930.

Ö. Szalund.

Domaren vid utställningen revisionschef Ö. Szalund med fru samt red. Strokkirk.

Klubbens tävlingar.

Tävlingar med skyddshundar avhållas i Södertälje den 10 aug., och äro följande funktionärer utsedda att tjänstgöra: domare: redaktör O. Björklund, överkonstapel S. A. Johansson, polisman E. Stohm;

fullmäktigt: herr A. Bodin; ordningsman: herr A. Brandt; suppl.: herr B. Thorberg. Tävlingen äger rum endast om minst 8 hundar komma att deltaga. Maximiantalet tävlande är begränsat till 15, vilka uttagas i den ordning anmälningarna inkomma.

Anmälan om deltagande insändes i vanlig ordning till klubbens sekreterare, Box 435, Stockholm. Samling utanför Södertälje vid Linabro kl. 7.

Tävlingar med såväl skydds- som rapporthundar komma att äga rum i Stockholm (Järvafältet) i slutet av september och kommer närmare meddelande härom att senare tillställas medlemmarna.

Några reflexioner och frågor beträffande schäferhunden, hans utnyttjande och uppfostran.

ett inlägg på hithörande område måste otvivelaktigt synas för måttet av den, vars hela insikt i frågan begränsar sig till endast de erfarenheter och problem, som varit förenade med innehav och uppfostran av en snart treårig schäferhund från hans tidigaste valptid. Min önskan är också, att uttalandet får gälla för vad det är: En enskild röst bland alla dem, vilka äro schäferhundägare utan att anfäktas av spörsmål, hurvida deras hundar äro bruks hundar i egentlig mening eller icke.

Såväl vid läsning av Svenska Schäferhundklubben's tidskrift som vid samtal med personer, vilka inneha för skyddsändamål specialdresserade schäferhundar, finner man ofta den åsikten med skärpa hävdas, att schäfern bör vara *bruks hund*, emedan han ejes löper fara att urarta fysiskt och psykiskt, det sistnämnda ej minst. Härav följer, såvida jag rätt har förstått innebörden av nämnda uttalanden, att hundens uppfostran bör gå ut på att utveckla och stärka de egenskaper, som äro nödvändiga för en god arbetsprestation från hundens sida, ävensom att målet för all schäferhundsavel måste vara att frambringa verkligt arbetslugliga hundar.

Vilken av dessa frågor — avels- eller dressyrfrågan — som är den mest brännande, saknar jag alla förutsättningar att avgöra, då jag aldrig sysslat med hunduppfostran. Det syns mig föröfrigt svårt att lösgöra dem från varandra, då de erfarenheter, som vinns under dressyren, måste vara av stor betydelse för utöranheten av, vilka egenskaper, som ur synpunkten av hundens arbetsprestation äro särskilt önskvärda, medan å andra sidan dressyrarbetets framgång i hög grad måste bero av, hurdant hundmaterialet är beskaffat.

För den enskilde hundägaren är det av största vikt att göra klart för sig, vilka arbetsuppgifter, som till äventyrs kunna inrymmas i begreppet *bruks hund*, och vilka de egenskaper följaktligen måste vara, som framför andra utgöra den sanna schäferhunden — bruks hundens adelsmärke, och som därför genom aveln såväl som i hans uppfostran böra eftersträvas.

Utöver de sakkunnigas krets bör man benämningarna »polis-hund» och »skyddshund», medan däremot uttrycket »bruks hund» huvudsakligen torde höra hemma i den fackliga terminologien. Härav tror jag mig ej dra några förhastade slutsatser, när jag påstår, att detta rent språkliga förhållande lottnar i det sätt, på

vilket schäferhunden som arbetshund hittills uppfattats av den stora allmänheten. Denna föreställer sig nog mestadels, att så fort fråga är om en mera utformad — utöver den vanliga appell- eller dressyren gående — utbildning av schäferhunden, måste denna utbildning vara inriktad på rent vakt- eller skyddsarbete. Detta är knappast att undra på, då schäferhundens egenskaper särskilt är knäpptast att undra på, då schäferhundens egenskaper särskilt väl lämpa sig för skotning i denna riktning. Stronghearts och Rin-tin-tins vakt- och försvarsprestationer på den vita duken ha nog ej heller förgäves värdjat till en känslotänkande allmänhet, även om samma publik senare varit redo att vittna om schäferens »lömskhet».

De tillfällen, allmänheten haft att se schäferhunden inför en arbetsuppgift, ha alltså varit, då han utnyttjats till förtal plaser eller ejes för rent vaktändamål. Med undantag för en polishund eller ejes för rent vaktändamål, som om arbetsfältet för närvarande vore ganska begränsat. En statistik, omfattande hela antalet schäferhundar runt om i vårt land jämte den procent av dem, som äro tjänstehundar eller verkliga bruksdjur, skulle i detta sammanhang ha sitt stora intresse.

Erfarenheten pekar emellertid också på andra uppgifter för schäferhunden t. ex. som rapporthund och sjukvårdshund, hans ursprungliga arbetsuppgift som herde- eller vallhund ej att förglömma. Även har hans förmåga som dragare under vissa förhållanden lovordats.

Alla dessa arbetsområden måste ställa vissa krav på hundens karaktär. Vid närmare eftertanke kunna de olika arbetsuppgifterna dock sägas kräva ganska olika kvalifikationer hos den färdigdresserade hunden. Uppfostringsarbetet måste i varje så särskilt gå ut på att på lämpligt sätt utveckla de egenskaper, som utgöra den nödvändiga grund för en god arbetsprestation. Utan att ens söka gå in på psykologisk analys av hundens karaktär, kan man vidare hos schäfern iaktta en mycket stor *lithet för kan man vidare hos schäfern iaktta en mycket stor förståelse för att anpassa sig efter husbondens önskan och situationens krav.*

Uppfostran skall nu bygga på förståelse för arbetsuppgiften och på den pålitliga hunden. Hunden skall i den speciella arbetsuppgiften veta att *uppträda aktivt*, när situationen kräver detta, men han skall också veta att *förhålla sig passiv* i andra situationer, utan hans aktion ej är på sin plats. I en del fall tillkommer det ej hunden att själv avgöra, när han skall gå till aktion, utan han har att förhålla sig passiv, ända till dess husbondens (föraren) kommande anger ögonblicket för ingripande. Detta kan gälla en apportionerings-

uppgift likaväl som ett förföljande av en flyende individ. Om hunden under förföljandet inkallas, har han att ögonblickligen avbryta och återvända från sin uppgift. Jag antar, att för den färdiga, välisciplinerade tjänstehunden ter sig återvändandet i ett sådant ögonblick som ett arbete och en uppgift likaväl som själva språnandet och förföljandet. I andra fall åter får hunden lära sig att handla till en viss grad efter eget omdöme och initiativ. Han angriper t. ex. ej den lugnt ställande »boven» men går igenom ögonblicken av sig själv till angrepp, så fort denne söker fly eller överfalla husbonden (föraren). I de flesta arbetsuppgifter kräves dessutom av hunden, att han förhåller sig passiv inför distraktionsanledningar av olika slag. Så hör t. ex. till sjukvårdshundens dressyr (enligt Konr. Mosts handbok), att hundens intresse för stående, gående och springande personer undertryckes. Det är alltså tydligt, att schäferhunden ingalunda saknar förmåga till en fullt fredlig inställning i förhållande till sin omgivning, ja, att han *dena genomgående fredliga inställning till omgivningen* genom att hans naturliga intresse för människor och hans eventuella — på vakt- och försvarsinstinkten vilande — aggressivitet avdämpas.

Runt om i vårt land förekommer schäferhunden, ibland som bruksdjur med därför avpassad specialdressyr, men betydligt oftare som sällskapsdjur. En del schäferhundar inom denna senare kategori ätnjuta ganska stor *frihet på egen hand*, och det måste i rättvisans namn sägas, att flertalet ej missbruka den. De äro ej bitiska och ofreda ej sin omgivning. Detta faktum rättfärdigar emellertid ingalunda deras förföljningar, som utgöra undantaget.

Jag förstår mycket väl faran av att, när det gäller hunduppfostran, generalisera och draga slutsatser rent teoretiskt. Individuella olikheter förefinnas hos schäferhundarna liksom hos andra högstående, levande varelser. Dessutom låter sig kanske ett eventuellt missriktat intresse för människor lättast dämpa hos hunden, när han har sig förelagd en tydlig och klar arbetsuppgift. M. a. o. det är kanske lättast att lära honom, vad han *icke får göra*, när man samtidigt och tydligt förelägger honom, vad han *får och skall göra*. Min erfarenhet på denna punkt är för liten för att kunna ge en fast utgångspunkt för slutsatser. Att den skydds-dresserade hunden vid frihet *på egen hand* kan missförstå en del situationer, är ganska naturligt, då denna dressyr till en viss grad odlar hundens misstänksamhet, varigenom en naturlig orientering i omgivningen med hänsyn till lugna förhållanden försvaras för honom. Jag förmodar, att man härav kan dra den slutsatsen, att den skydds-dresserade hunden bör njuta friheten endast under uppsikt. Att en speciell arbetsuppgift i hög grad odlar hundens intelligens, är, förmodar jag, ställt utom allt tvivel.

Är nu schäferhunden-sällskapshunden med sin gent emot omgivningen i hög grad dämpade vakt- och försvarsinstinkt *såsom karaktär mindre värd* än den typ av bruks hund, vilken representeras av t. ex. sjukvårdshunden? Jag utgår härvid ifrån, att den förra behåller tillräcklig motion ute i fri natur och f. ö. får tillbringa större delen av sin tid i umgänge med sin husbond. Är det otänkbart att bland dessa schäferhundar, som ej äro i egentlig mening bruks hundar, utan vilkas inställning gent emot omgivningen — kanske flera generationer igenom — på grund av systematisk avdämpning varit övervägande fredliga och därtill föga arbetsbetonade, finna hundar med *öfverdrivad intelligens* och föga arbetsbetonade, finna hundar med *öfverdrivad vitalitet* i arv? Eller är denna önskvärda typ i stället att finna bland åttlingarna till de renodlade skyddshundarna? Nodärvas alltså de önskvärda egenskaperna oftare inom den senare kategorien? Vad visar erfarenheten beträffande sjukvårdshundarnas åttlingar i psykiskt hänseende?

Allt, som kan vara ägnat att för det stora antalet schäferhundägare utanför fackmännens krets klargöra olika sidor av schäferhundens anlag och därav betingade uppfostran, är av största värde, så länge den relativt stora *tillgången på schäferhundar vida överstiger efterfrågan på dem i egenskap av rena bruksdjur*.

För att föra schäferhundssaken framåt fordras vid sidan av det egentliga avelsarbetet ej minst att hos den stora allmänheten skapa *förtroende för* denna förmåliga hundras, vars utnyttjande och uppfostran dock innehåller mer än ett problem. Önskvärt vore en eller annan form av upplysningsarbete. Kunde ej t. ex. ett »växelåseföredrag» i radio vara en lämplig början? Det skulle säkert med stort intresse avlysnas av alla dem landet runt, som ej i den ojämförligt värdefullare men också för landsortsbos svår-tillgängligare formen av dressyrkurser ha möjlighet att inhämta sakkunnigens och erfarenhetens värdefulla råd.

Lisa Åberg.

Lidingöbro Värdsbus

(Norra Djurgården)

Lunch - Supé och
Konditoriserivering

Tel. 70694

Från vintermanövern 1926. Roland och Lotte framför telefontolkkan.

Efter hundar om vintern.

Sedan minnes tider hava naturfolken begagnat sig av hunden som dragare och det är både lärorikt och nöjsamt att studera de olika förhållanden, vari hundarna äro människorna behjälpliga såsom dragare om vintern.

Det är dock först på senare tider man bland »kulturfolken» tagit hunden i bruk såsom dragare vintertid — huvudsakligen för krigsändamål och det är först världskriget som egentligen gav form åt den nuvarande draghundsväsenden. Bekant är ju att i mellaneuropa: Sachsen, Belgien m. fl. ställen hunden alltid varit »fattigmans» häst, men det kunna vi denna gång lämna åt sidan.

Då det för tidskriftens läsare möjligen kan hava sitt intresse att lära känna, huru denna rörelse har utvecklats i Finland, vill jag nedan försöka utlägga saken litet närmare. Vill då först tala om hundarna, så om selarna och vidare om olika slädder.

Som *dragare* äger egentligen vilken ras som helst blott den är över 60 cm hög, något så när kraftig och frisk; stövare, vortstehar, dobermann, schäfer, bernhardiner, ulmerlogg m. fl. men lämpligast är nog schäfer och dess korsningar (för ändamålet), isynnerhet med bernhardiner. Det ger både styrka och gry.

Underbart är det att se, huru snart en hund vänjer sig vid ett för den så »ovant arbete» som att draga en släde. Naturligtvis skall man gå varligt tillväga och alltid tänka på att hundens muskler först måste vänja sig vid denna nya rörelse och ansträngning samt rätta lasten efter dragaren. I så fall kan det aldrig bli

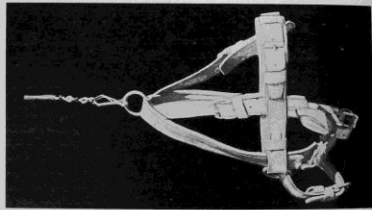
fråga om något djurplågeri, som en och annan »djurvän» i sin välvilla veat påstå.

Sledonen böra självfallet vara rättade efter hunden, så att den kan använda sin kraft möjligast fördelaktigt. Har försökt med många slags olika don och kommit till det resultat, att bröstsläden — en väl avpassad sådan — är det bästa. Dess konstruktion synes å bilden. Priset stiger till ca 10 kronor här.

Släddertypen är det egentligen som här varit »stridsäpplet». Där bryta sig åsikterna ännu hos och här användas »pulkka», »skantschatkasläde» och »tobogga» m. m. jämsides. Man har ju härvid att taga med i räkningen många olika faktorer, men det skulle föra för långt att närmare ingå på alla detaljer. Främst måste man av en hundsläde fördrå, att den kan »komma fram» och inte fastna i buskig terräng. Därför kan aldrig en typ på tvännen skidor vara användbar — omgitt min ringa erfarenhet: har blott ca 20 år använt hunden såsom dragare — utan skall det vara »skidor» måste dessa framfyll vara förbundna med en bäge, som bärar undan kvistarna o. d. och som tager emot stötarna. Överhuvudtaget är det ju för oss nordbor relativt lätt att lösa detta problem. Vi behöva ju endast sätta oss in i de olika system, som

Brännings M.G.-skärra apterat för telefontolkning. I den löstgärdade lödan (låt endast med vunen framfyll) finnes inmonterad telef-spp. + 6 km. dubbelledn. jämte plats för hundbröd för 2 dagar.

»Brännings-bröststole» f. hund. Som synes finnes på flera ställen säljor och spännen, så att man kan passa selen efter hundens. Öka, kroken i hölje tycken. Därigenom går ut- och ispannandet mycket bekvämt och hastigt.

användas hos olika naturfolk och välja det lämpligaste — naturligtvis modifierade för våra förhållanden.

En »tobogga» sådan den användes i Canada hos Hudson Bay Company har även stora fördelar. Har byggt om den på flera sätt och borde den nu vara rätt brukbar för många ändamål — i våra förhållanden.

Major Kahva i Kuopio, vilken även mycket sysslat med släddhundar, håller nog styft på sin »pulkka», vilken han apterat till sjuktransport och M.G.-transport. Under. har även använt »pulkkan» för att lägga ut en 6 km. lång dubbelkabeltelefonledning (det tog 45 min. med hundspann och 75 min. för manskap utan hundar att lägga ut denna), men eljet har jag aldrig kunnat »begeistra» mig för den. Den kränger för lätt och stälper ideligen, om man inte går bredvid den och håller i hela tiden. Dock har major K. i sitt uttalande om min sjuktransportsläde villigt och ärligt medgivit, att denna är den »bästa nu existerande sjuktransportmetoden vintertid».

Som sagt, jag anser en släde av ovan antydd form bäst efter hund. För sjuktransport lämpar sig nog »toboggan» bäst och för transport av M.G. är en pulkka nog så bra. Men man kommer även där tillrädda med en tobogga eller släde konstruerade för ändamålet.

Varje don har sina för- och nackdelar. Något »universaldon» finnes ju inte. Dock har jag som sagt försökt anpassa dessa för olika ändamål, i olika snöföre, på landsväg o. s. v. och resultatet hava varit ganska tillfredsställande.

Däremot kan nog inte vara mera än en mening rådande att hunden — M.G. — maskingevär.

den såsom dragare kan göra människan ovärderliga tjänster t. ex. genom att släpa provianten åt skidtrupperna, vilka då kunna röra sig mycket hastigare — och i terräng, där inte en häst mera kan komma fram.

Saken borde blott fås därhän att hunden — med urskillning förstås — skulle tagas i bruk för olika ändamål av »den stora publiken». Man skulle då t. ex. vid en mobilisering hava ett stort antal fästet tränade hundar och förare, vilka säkert kunde göra fosterlandet ovärderliga tjänster. Och en härlig sport är det! Samt naturligt att hava sin trogna fyrbente vän med sig ute på skidfärd, der i skog och mark. (I lös snö kommer en hund efter i spåret, där 7 å 8 man skidat fört.) Och huru ledigt drager inte en hund en skidlöpare: 100 km. på en dag hava vi här kommit till under gynnsamma förhållanden — och »då det gällt» att komma fram i tid. Naturligtvis är en sådan prestation undantag. Det var för resten en stark och tränad hund — och »ärendet av vikt».

Nåja, möjligheterna äro härvidlag många, isynnerhet för schäferhundvännerna och skulle min uppsats få någon att »riskera» ett försök, vore avsikten härmed vunen och jag är säker på, att han kommer att göra om sitt första försök — och vara nöjd. Men börja varligt och skaffa Eder lämpliga don! Begär inte för mycket av Eder vän! Och lycka till!

Johan Bränning.
Tavastehus den 9 april 1930.

Champ. Roland, Drei Schutzhunde, F.K.S.B. 4093: XIII. Ägare Johan Bränning. Uppf. Paul Linke, F. 11, 1919. Hållort: Utmärkt skyddshund och energisk dragare, god arvsbund.

Grupp av deltagare.

Kursavslutningen den 18 maj 1930.

Vår utbildningskurs den är nu tillända,
på sådana brukar alltid något hända,
som är av värde att relatera.
Av religiösa poänger vi ha haft många,
och för att om möjligt intresset fånga,
jag vill berätta, huru vi dressera.

Herr Lundgrens Jack är ett riktigt skarn,
som sig inte generar att bita barn,
och skarp det är han den sabla stuten.
Tänk, om vi uppå något vis
kunde belöna en hund med pris,
för att han inte vill hålla truten.

Herr Svensson ofta sin Rinty drillar,
men något som denne inte gillar,
är att vackra hopp över häcken ta.
"Din turbock" då man ibland får höra,
men Rinty låter sig inte störa,
det bättre bliver dock då' för då'.

Fru Carlsson i Sturegatan tyrtio två
tränar »skydds» och »rapport» allt då och då,
sin jyrcke Pojken då hon för.
»Till salu» kostar han en vacker slant.
Om kursledarbefattningen blir vakant
man ej blir strandsatt på instruktör.

Så ha vi haft bland oss en trollkonstnär,
som Barrstörs Roxi dressera plär
i mansdresser bra, men i plåts blir det stopp.
Men blir det tävling så djäklar anamma,
ty hokus pokus säger han med detsamma,
och Roxi blir kvar när de andra gå opp.

Så finns det två damer som jämt hålla samman,
och Dolly dresseras med fröjd och med gamman,
hon hoppas och skäller arg som ett bi.
Om solen står högt uppå himmeln den blå,
vi alltid är säkra en kaffetår få,
men annars mitt herskap så kamma ni tji.

Så ha vi en gosse med mössan på sval,
det vet ni väl alla är Enqvist med Fay,
som utav spjuver mest tycks ha tyeke.
Var välkommen Enqvist uti vår skara,
för flickorna skall Ni säkert er klara,
om Ni till skyddshund dresserar er jyrcke.

Herr Lindströms Spj den är aldrig sen
till att bita i figurantens ben,
men sådant brukar ej göra gott.
Får denna hund lära apportera
och skallet ideligen repetera,
hör han kunna bli ganska flott.

Från början av kursen ni alla nog minns,
en person som jag knappast förs kalla för kvimus,
av tre fjärdedels varg hennes jyrcke bestod.
När fåstman var med, ska' vi kalla'n för hussen,
var det bråttom för att kunna hinna med bussen,
jag hoppas att ni mig alla förstår.

Något som Nordströms Wossie likar,
är att bita märken i andra tikar,
så hären ryker och svetten dryper.
Men någon olat nästan alla ha
och även Wossie bör bli bra,
den dag som hon låter bli och kryper.

Herr Axel Boustedt vid Ölandsatan
har ock en jyrcke en svart en satan,
som brukar lystra till namnet Hej.
Ni minns nog Zorro med det tysta skallet,
och likadant är just detta fallet,
han tänker, skälla passar inte mej.

Hunden Harley ta'r det lugnt och varligt,
och figuranten har inte farligt,
för denna hund kan ej kallas kvick.
Men då är hussen av andra don,
som inte släpper nå'n över bron,
ni vot, jag menar ju Gösta Rick.

I Andersson ordningsmakten representeras
och Jack han ger skall när som hopp kommanderas,
men prima de äro ju mest båda två.
Att spåra och stöva gör Jack som en ängel,
och mot bussen han är en sjutusande bängel,
men skjuts det så gärna åt sidan de gå.

Endast Kvalitetsvaror

Vår jaktrock vore något för Er.

Den är gjord av impregnerat vindtyg med mellanlägg
av oljebukt samt kamelhårstoder. En lösttagbar färskinns-
krage ökar trevna den — och värmen. Pris kr. 75: 50.

Obs! Våra hundartiklar.
Militär Ekiperings A.-Bol.

Fru Carlsson i Sturegatan tyrtio två
tränar »skydds» och »rapport» allt då och då,
sin jyrcke Pojken då hon för.
»Till salu» kostar han en vacker slant.
Om kursledarbefattningen blir vakant
man ej blir strandsatt på instruktör.

Så ha vi haft bland oss en trollkonstnär,
som Barrstörs Roxi dressera plär
i mansdresser bra, men i plåts blir det stopp.
Men blir det tävling så djäklar anamma,
ty hokus pokus säger han med detsamma,
och Roxi blir kvar när de andra gå opp.

Så finns det två damer som jämt hålla samman,
och Dolly dresseras med fröjd och med gamman,
hon hoppas och skäller arg som ett bi.
Om solen står högt uppå himmeln den blå,
vi alltid är säkra en kaffetår få,
men annars mitt herskap så kamma ni tji.

Så ha vi en gosse med mössan på sval,
det vet ni väl alla är Enqvist med Fay,
som utav spjuver mest tycks ha tyeke.
Var välkommen Enqvist uti vår skara,
för flickorna skall Ni säkert er klara,
om Ni till skyddshund dresserar er jyrcke.

Herr Lindströms Spj den är aldrig sen
till att bita i figurantens ben,
men sådant brukar ej göra gott.
Får denna hund lära apportera
och skallet ideligen repetera,
hör han kunna bli ganska flott.

Från början av kursen ni alla nog minns,
en person som jag knappast förs kalla för kvimus,
av tre fjärdedels varg hennes jyrcke bestod.
När fåstman var med, ska' vi kalla'n för hussen,
var det bråttom för att kunna hinna med bussen,
jag hoppas att ni mig alla förstår.

Så ha vi Bahja ifrån Gamla Haga,
på denna hund kan vi inte klaga,
ty sist vi såg'en gick han galant.
Att denna hund kunnat bli så bra,
med träning blott så där var sjunde då',
vill ni veta mer får ni fråga Brant.

»Fy på sej Kello, varför gör du så»,
kan man få höra allt då då,
vem saken gäller vi alla vet.
Men fröken Ekstedt är värd honnör,
för att hon Kello så smidigt för,
båd' hund och förare tycks ha »Det».

En billast med hundar vi ibland få se,
de' är löpska tikar och hanar me',
som gör entré på vår skogspånsen.
Här finns intresse som aldrig dör,
ja, en vacker dag hon sin draglund kör,
ni gissar säkert på fru Torén.

Herr Scholander också tränar på rapporten,
och tycks vara road utav sporten,
och Geri gnor när han går på spår.
En stor Don Juan han också är,
som varje tik kurtisera plär,
men vi få tänka att det är vår.

Ja, kursen härmed är genomgången,
jag hoppas någon blir i klubben fången,
När ni om kvällen har gått till vila,
och i drömmen jyrkar omkring er illa,
det rätta intresset ni då har fått.

A. Hellygren.

Om uppföstran.

Meddelandet i dagspressen i början av året att norska regeringen framlagt förslag om förbud för enskilda att hålla bl. a. schäferhundar kom säkerligen mången att göra sig den frågan: vad är innersta orsaken till att landets högsta myndighet ansett sig böra vittaga så drakoniska åtgärder? Det framlagda förslaget var så mycket mera anmärkningsvärt som det gick ut över en hundras, vars mångsidiga användning som brukshund gör den alldeles särskilt lämplig i människans tjänst och således borde i första hand betraktas som nyttighetsvara och icke som lyxdjur. Den av saken intresserade konstaterade snart nog vid en undersökning av förhållandena, att orsaken var att söka i ett anmärkningsvärt stort antal övergrepp på personer av hundar tillhörande de raser, förbudet omfattade.

Även om förslaget icke kommer att medföra några resultat i avsedd riktning, har dock allmänhetens uppmärksamhet blivit rikad på missförhållanden på hithörande område även utanför Norges gränser. Då förhållandena på detta område även i vårt land på många håll icke äro i alla avseenden fullt tillfredsställande, borde det moment, som det ovannämnda förslaget framläggande innebär, vara ägnat att hos samtliga schäferhundägare i vårt land utgöra en maning till självanskan, huruvida allt är som sig bör.

Då den nyssnämnda åtgärden i Norge således var betingad av bristande uppföstran och kontroll över hundarna från resp. hundägares sida, komma givetvis de reflexioner, vartill förslaget ifråga närmast ger anledning, i första hand att beröra hundens uppföstran och utbildning.

Det är alltid en vansklighet för att icke säga orimligt uppgift att försöka att i några enkla regler fastslå normen för en schäferhunds uppföstran. Om jämförelsen är tillåtlig, så är det beträffande denna sak samma förhållande som med barn: det ges ej två som äro fullt lika utrustade, varför medlen (de små men mest betydelsefulla) måste väljas med hänsyn till individen i varje särskilt fall, vilket ställer stora fordringar på omdöme och psykologisk blick hos uppföstraren.

Om man således utgår ifrån att det icke är möjligt att förskriva några detaljerade regler för hundens uppföstran och utbildning, torde dock några allmänna synpunkter av mera generell innebörd kunna uppställas och möjligen prärika intresse bland tidskriftens läsekrets.

Första villkoret för att uppföstran (utbildning) i egentlig mening verkligen kommer till stånd torde vara, att ägaren känner det *ansvar*, som måste anses förknippat med ägandet av en hund av

denna storlek och med detta kynne. Tyvärr förefaller det mången gång som en vederbörande sätte likhetstecken mellan uppföstran och uppfödning. Man må göra klart för sig, att de för schäferhunden karaktäristiska egenskaperna: energi och slyrka, kunna lika lätt bli till obehag i olika avseenden om uppföstran försämmas eller förfelas, som de kunna bli värdefulla och av ägasumman eller förfelas, som de kunna bli värdefulla och av ägasumman utnyttjas till nyttiga tjänster, om dessa egenskaper tämjas och anpassas efter människans behov. Detta gäller såväl städer som landsbygden, även om mänskligt att döma ett större verksamhetsområde erbjuder sig på landet.

Ett gammalt ordspråk säger: »det är svårt att lära gamla hundar sitta». Detta påstående innehåller — som allmän regel betraktad — i likhet med så många andra ordspråk en stor sanning. Uppföstran bör således börja tidigt, redan vid några veckors ålder så snart valpen börjar röra sig fritt i rummet. Men redan från första försöket att inverka i uppföstrande syfte uppstålla sig svårigheter. Dessa äro i främsta rummet: huru mycket kan jag fordra? Detta gäller såväl i början som under ett senare skede av utbildningen. Som allmän regel torde denna fastslås, att om en uppföstrare misslyckas i sin uppgift som sådan, får man i första hand söka orsaken här till i det förhållandet, att han *begär för mycket*. Var därför nöjd med *mycket om* prestationer och sluta med övningen etc. så snart det går bra. Det gäller framförallt ungdomen samt vid inlärandet av en ny detalj.

En annan svårighet torde vara valet av medel för att göra sig förstådd av hunden. Då det gäller en *»negativ»* prestation, d. v. s. att få hunden att icke utföra en viss handling (som man själv önskar utföra) är medlet enkelt och alltid det samma, nämligen: *tvång*. Svårigheten ligger härvidlag i att avpassa detta tvång efter för handens varande omständigheter. I det ena fallet kan det vara tillräckligt med ett höjt finger i förening med ett förebådningsbete, hotande tonfall, då för en annan hund i motsvarande situation en ordentlig klatsch på piskan är nödvändig för att uppnå motsvarande effekt. Mellan dessa två ytterligheter ligger ett oändligt antal variationer, vilkas lämplighet i olika fall endast ägaren själv har möjlighet att avgöra, efter att reagera i olika situationer. A ena sidan är det absolut förkastligt under alla omständigheter att använda starkare tvång än vad som är nödvändigt för att uppnå målets vinnande, å andra sidan måste man utsträcka tvånget så långt, att målet nås. Innan man begär kan viss prestation av hunden, skall man först göra klart för sig: kan hunden utföra vad jag begär, och har jag möjlighet att driva min vilja igenom om han vägrar. Har jag begär att en viss prestation av hunden, måste det alltid sluta med att hunden utför denna

prestation. Detta är en av de *allmänna principerna*, på vilka *alla uppföstran och utbildning måste baseras*.

Då det gäller val av medel (tillvägagångssätt) för framkallande av en *»positiv»* prestation, d. v. s. hunden skall läras att utföra ett visst arbete etc. (növa ett nytt moment) ställer detta ganska stora fordringar på förens uppförningsriktighet och fantasi. En del »professionella» auktoriteter på detta område hålla visserligen det »före» även i detta fall kan komma till användning, men för »amatören» torde det icke under några förhållanden vara tillrädligt. Det allra väsentligaste i denna situation är, att så snart hunden visar tecken på att han förstått vad jag vill och gör de minsta ansatser att göra vad jag vill — sluta omedelbart med den övningen och överhoppa hunden med beröm och klappningar. *Inlärandet* av positiva prestationer måste nämligen baseras på beröm och uppmuntran, icke på tvång. Hunden är i regel mycket känslig för beröm och smick, och denna egenskap skall man utnyttja under utbildningen. Vare därmed icke sagt att man skall berömma i tid och otid. Tvärtom. Berömmet skall endast komma i det psykologiskt rätta ögonblicket i samband med utförandet av den begärda handlingen, så att hunden kan kombinera och rätt uppfatta anledningen till den översvallande vänligheten från förens sida. Användes beröm i otid, förlorar det så småningom all effekt, och förenen har därmed avsvagt sig tillgången på detta ytterst värdefulla medel vid utbildningen.

Vid inlärandet (och övandet) av sådana handlingar, som icke kunna anses härledda av inreboende drifter och instinkter hos hunden, är det av yttersta vikt, att man vid framkallandet av en viss prestation *alltid* går tillvägs på samma sätt (använder samma medel för inverkan på hunden), d. v. s. är konsekvent. Huru enkel denna fordran än kan synes vara, torde det dock knappast stå i mänsklig förmåga att uppfylla den till punkt och pricka. Att vara konsekvent måste emellertid anses som en av de *fundamentala principerna* i utbildningsarbetet.

Om man icke vill håller kravet på att en begärd handling oenkligen skall utföras eller om man icke är konsekvent ifråga om sättet att ge hunden impulser till utförandet av en viss handling men samtidigt fordrar, att hunden i ett visst fall skall visa korrekt lydnad eller utföra vad som begäres, så har man därmed förutsatt, att hunden antingen är allvetande eller tankelösa. Och detta är väl bra mycket, även om många vilja tillerkänna hunden stort förstånd, intelligens och omdöme, egenskaper som han i verkligheten fullständigt saknar.

Ett vanligt förekommande fel bland hundägare är, att de låta ungdomen hoppa vid alla möjliga tillfällen. Om platsen där hunden »landar» efter språnget är mjuk är faren kanske mindre.

Vid landningen efter ett hopp särskilt höjdhopp, och om marken är hård, utsättes nämligen de främre extremiteterna för en mycket stark påfrestning. Då seor, band och ledgångar icke kunna anses nöjaktigt utvecklade förrän vid omkring 1½ års ålder, bör ungdomen icke utsättas för ansträngning i detta avseende. Det kan, om olycka är framme, medföra anatomiska rubbningar, som icke gå att reparera senare. Även om en hund, som är tidigt utvecklad, till synes är fullväxt och uppått sin fulla storlek vid 12—15 månaders ålder, måste man alltid hålla i minnet att den fysiska utvecklingen icke är färdig förrän tidigast vid 2 års ålder. Den fulla utvecklingen i psykiskt avseende torde i allmänhet inträffa först vid omkring 3 års ålder.

Man kan ibland få höra en hundägare invända: »Om min hund gör något ofog, förs jag inte straffa honom, för då går han på mej». Ett sådant förhållande mellan herre och hund är beklagligt och borde icke få existera. Ett dylikt uppträdande från hundens sida gentemot ägaren är ett typiskt exempel på en försummat eller förfelad uppföstran och innebär en icke ringa risk för vederbörande hundägare, samtidigt som det utgör en mor eller mindre överhängande fara för omgivningen. Den allra elementaraste fordran beträffande en hunds uppföstran borde väl vara, att han *under alla förhållanden och i alla situationer* är sin herre underordnad. Att uppnå detta mål torde ej heller vara svårt, även om det kanske fordras att en gång ta i med hårhandskarna. Har det kommit till en *verklig uppigelse* i detta avseende, behöver man nog inte riskera behöva göra om den saken — den håller i för livet.

Till sist några enkla minnesregler i fråga om uppföstran:

Begär aldrig för mycket av hunden!
Innan Du begär en prestation av hunden, överväg om den är utförbar!
Håll obönhörligt på att vad Du begär skall utföras!
Släsa med beröm — men endast i rätta ögonblicket!
Var konsekvent i ditt uppträdande mot hunden!

A. II—n.

Prisdomareberättelserna

för vårens tävlingar med skydds- och rapporthundar ha ännu icke erhållits från resp. domare, varför införandet av dessa måste uppskjutas.

Rapportföring på särskilt preparerat artificiellt spår.

Av Oberleutnant v. *Heggendorff.*

Översättning från tyskan.

(Forts.)

a) Rapportföring över korta sträckor (100 mtr—1 km).

Hunden utbildas först enligt II a för att skolmässigt lära sig förflyttning fram och tillbaka mellan två förare. Först i anslutning härtil läses hunden att gå på s. k. artificiellt spår.

Hunden kopplas på en plats, varifrån han icke kan överblicka övningsterrängen. Därpå begiva sig båda förarna till platsen för spårets början. Spåret får vid korta sträckor aldrig läggas mot vinden. Den förare, som lägger spåret, utmärker dess början, t. ex. med en avbruten gren — aldrig genom att skrapa upp marken — öppnar droppkannan på den plats, där spåret skall börja och går, så snart kannan börjar droppa, den på förhand mellan de båda förarna avtalade ca 100 mtr långa sträckan. Denna bör vara rak, och båda förarna måste noga erinra sig dess sträckning. När föraren anlänt till slutpunkten, stänger han droppkannan och lägger sig med ansiktet mot spåret så att han icke är synlig för hunden, då denne följer spåret.

Nu löses hunden av den kvarstående föraren, kopplas i långt koppel och föres till spårets början. Här fastsättes rapporthylsan på honom. Därpå får föraren kort koppel och trycker ungefär ett steg bakom spårets början hundens huvud sakta mot marken, tills nosen kommer nästan med till marken.

Samtidigt med att huvudet tryckes ned, kommanderar man »Spår». Är det vindstilla eller blåser vinden längs med spåret, märker hunden lukten bäst, när han är rakt över spåret, är det däremot sidovind, märker han det bäst något på sidan i vindriktningen. Vill hunden icke gå framåt, går eller springer föraren någon själv några steg framåt. Så snart hunden börjar gå framåt, uppmanas den med »så är bra» och samtidigt släpps efter på koppel, så att hunden icke hindras i att gå framåt.

I början av denna utbildning kommer hunden ofta att taga ögat till hjälp för att finna någon och alltså lyfta huvudet, vilket han är van vid från de tidigare övningarna. Också kommer hunden i början alltid att bli stående, sedan han gått en kort bit framåt. Då trycker föraren återigen hundens huvud på förut angivna sätt till marken och uppmanar honom sådane genom att själv gå eller springa framåt, uppmanar man honom med »så

är bra». Denna inverkan upprepas — hela tiden utan att göra hunden ångslig — så länge, tills förare och hund anlänt till den andre föraren, som ligger dold. Denne förhåller sig absolut stilla utan att giva något ljud från sig eller röra sig på något sätt, ända tills hunden fått syn på honom. Därpå tar han emot hunden med smekningar och ger honom en godbit, varpå han omedelbart avtager rapporthylsan.

Därpå bindes hunden återigen på en avsides plats, så att han icke kan iakttaga, vad som försigår. Nu begiver sig den förare, som har fört hunden längs spåret, genast tillbaka till början av detta spår och lägger sig där skyddad mot insyn, varpå förloret med hunden på samma sätt som förut omtalats, dock med följande avvikning:

Hunden känner numera sträckan, kan alltså finna sig tillrädda med tillhjälp av lokalsinne. Inträder detta, så avstår man från att inverka på hunden utan spårning följa luktspåret, för övrigt måste alla inverknings, vilka äro nödvändiga för tillryggeliggandet av återvägen, utföras, och hunden förblir hela tiden koplod. Sedan hunden har gått rapportsträckan, mottages den på samma sätt som efter den första sträckan och därpå avtages rapporthylsan, och hunden kopplas återigen på en avsides belägen plats.

Om hunden trots ovan beskrivna inverknings icke visar någon benägenhet att gå framåt vid första påsläppet på spåret, förfäres på följande sätt: Den vid slutet av det artificiella spåret liggande på föraren går tillbaka till dess början. Därpå föres hunden, som föraren går tillbaka till dess början. Därpå föres hunden, som föraren står koplod avsides, av den andre föraren till spårets början. Nu inverkar den mottagande föraren på hunden genom att hålla fram en godbit och genom att springa tillbaka på det artificiella spåret, varpå hunden, som endast får se hur denna förare springer en liten bit av sträckan, åter kopplas avsides. Så snart föraren sprungit spåret tillbaka och lagt sig på ett gömställe vid slutet av spåret, släpps hunden på vid början av spåret. Detta förfarande upprepas vid behov.

Till de nyss skildrade inverkningsarna ansluta sig alltid strax upprepningar, varvid förarna turvis ombyta sina roller och måste iakttaga följande: Varje konstgjort spår får under utbildningen användas endast för en rapportföring fram och en tillbaka samt användas endast för en rapportföring tillbaka på det artificiella spåret, samma hund, skulle han icke lära att följa det konstgjorda spåret, då han nämligen skulle finna sig tillrädda med tillhjälp av lokalsinnet. Om man använder samma konstgjorda spår för flera hundar, skulle de lära sig att följa vittringen från de föregående hundarna.

Varje nytt artificiellt spår måste läggas så pass långt borta från

det förre, att hunden på det nya spåret icke kan uppfånga vittringen från det gamla. Gå spåren mot vinden, är det tillräckligt med ett avstånd av 100 mtr mellan dem, gå de däremot parallellt med vinden, måste avståndet vara betydligt större beroende på vindens styrka.

Så snart hunden under utbildningen får lust att utan tväkan följa det konstgjorda spåret, måste man genast låta koppel eller linan vara lång vid påsläppet, och föraren måste genom att springa bredvid hunden giva honom rörelsefrihet. Linan får alltså aldrig stramas åt, och hunden får icke dragas tillbaka genom ryckningar i densamma.

Om hunden springer så snabbt på spåret, att föraren icke längre förmår följa med, så löser han linan och låter hunden springa fritt. Dock fortsätter han med att giva akt på, att hunden håller sig till vittringen från det konstgjorda spåret. Gör den icke detta, återkallas den och måste åter arbeta i koppel.

Har hunden vant sig vid att följa det konstgjorda spårets vittring så förlänger man spåret till ca 150 mtr och låter det gå i vinkel, men så, att man icke lägger denna vinkel mot vinden. För att hunden icke med tillhjälp av minnet skall vänja sig vid, att spåret böjer av i en bestämd riktning, måste vinkeln än läggas åt höger, än åt vänster. Man måste alltid passa på, att båda förarna noga känna till, hur spåret går och särskilt den plats, där vinkeln börjar. Man måste också jämt växla med det avstånd från början av spåret, där vinkeln börjar. När vinkelspåret skall utarbetas, måste hunden först arbeta med lång lin. Föraren följer med i hastig takt och håller linan så, att han, när hunden kommer till vinklens början, kan giva efter litet på linan. Nu iakttages om hunden, som vid vinkeln oftast tappar spåret, åter börjar söka efter detta. Gör han detta, så lämna föraren den uppkopplade hunden största möjliga frihet, varvid det dock kan inträffa, att hunden böjer av i fel riktning. Vid behov ledes hunden med hjälp av linan in på spårets fortsättning. Härvid måste man vid behov gå tillbaka till en svag nedtryckning av huvudet. På återvägen får hunden antingen följa spåret eller skära av vinkeln efter eget val.

Så snart den uppkopplade hunden har lärt att utan förarens hjälp följa vinkelspåret — att den springer över vinkeln är inget fel — kan hunden släppas på spåret utan linan vid början. Men man måste alltid gå tillbaka till arbetet med linan, om det visar sig, att hunden efter vinkeln icke med hjälp av luktsinnet söker reda på spårets fortsatta sträckning.

Under den vidare utbildningen förlängas spåren så småningom. Vidare låter man spåren på flera ställen böja av i vinkel, till slut även i rät vinkel. Vinklens sidor få icke vara kortare än 200

mtr. Om hunden under denna vidare utbildning gör fel, är det bevis för, att man har förlängt spåren på ett för tidigt stadium, eller att man icke tillräckligt ofta växlat terräng, så att hunden kommer ihåg vissa ställen i terrängen från tidigare övningar och på grund därav springer dit. Man måste alltid vid sådana bakslag återgå till övning med hunden koplod och använda kortare spår.

Tväng får först användas, när hunden lärt sig att följa det konstgjorda spåret och användes planmässigt på samma sätt som vid utbildning för uppövandet av lokalsinnet.

b) Rapportföring på medellånga sträckor (1—3 km.).

Tillvägagångssättet och inverkningsarna äro desamma som vid inövandet på korta sträckor. Här tillkommer jämförelse mellan klockorna, inläggande av pauser, sedan hunden sprungit fram och tillbaka. Om flera förargrupper arbeta samtidigt, måste man lägga spåren så pass långt från varandra, att det är uteslutat, att en hund växlar över från det ena spåret till det andra. Spåren förlängas så småningom, och vinklar inläggs i olika riktningar. Varje övningsdag måste ombyta av terräng ske på för- och eftermiddag, då annars hundens minne kan föreläda honom till att springa den tidigare kända sträckan. Hunden måste också vänjas vid olika slag av terräng. Vidare är det nödvändigt att öva under växlande väderlek (värme, köld, solsken, regn, snö, dimma etc.).

c) Rapportföring på långa sträckor (3—7 km.).

Genomsnittligt löper rapporthunden på långa sträckor 1 km. på 4—5 minuter. Varje gång hunden kommit fram, måste en längre paus inläggas, för att han skall få vila sig. Vidare bör man under den varma årstiden så vitt möjligt giva honom vatten. Då och då måste man gå tillbaka till de korta och medellånga sträckorna, för att kunna inverka på hunden.

Förlängning av spåren. Sedan hunden har lärt sig att utarbeta de konstgjorda spåren mellan två bestämda punkter, övergår man till att förlänga spåren vid ena ändan. Som vanligt utlägges ett konstgjort spår, och hunden springer på vid ena ändan. Här kan kommit så pass långt på spåret, att han är ur sikte, så förlänger den förare, som har avstått hunden, spåret från början 50—75 steg i rät vinkel mot det gamla, så att han från sin nya plats kan iakttaga såväl det gamla spåret som också det nya, förlängda. Han måste alltid ligga sig, så att han är dold. Den tillbakavandande hunden stannar först ett ögonblick, när den kommit till den gamla utgångspunkten, för att se sig om. Föraren

måste då förhålla sig aldeles stilla och lugn, samtidigt som han iakttagit hunden. I de flesta fall kommer hunden att av sig själv sänka nosen och följa spårets förlängning, så att han på så sätt kommer till fören. Men skulle hunden icke söka vidare vid den gamla utgångspunkten utan vända om, så skall fören svagt ropa på honom. Denna inverkan kommer att förmå hunden att följa spårets förlängning. Efter en liten paus skickas hunden tillbaka. Vid nästa övning förfäres på omvänt sätt. Först när hunden utan att stoppa upp följer det förlängda spåret, kan spåret förlängas på varje änd. Men detta får alltid ske först, då hunden befinner sig ur sikte. Om hunden säkert följer de förlängda spåren vid båda slutpunkterna, så försvarar man övningen, i det man i-läger trubbiga och rätta vinklar på förlängningsspåren. Om hunden icke utför övningen ordentligt, måste man gå tillbaka till förlängning vid endast ena ändpunkten.

Spårläggning med avbrott. Under verkliga förhållanden kommer det konstgjorda spåret ofta att avbrytas, t. ex. genom fioder, vattendrag el. dyl. Hundarna måste vänjas härvid. Under utbildningen måste man alltså göra avbrott i spåren genom att tillsluta droppkranen. Särskilt måste hunden lära att övervinna avbrott i spåret, som uppstå genom vatten.

Man måste se till, att hundarna vid rapportgång med stöd av lokalsinnet också taga upp konstgjorda spår, när sådana utläggs för att förlänga en rapportsträcka, på vilken hundarna hittills sprungit efter lokalsinnet, och måste hundarna särskilt vänjas vid detta.

Slut.

Promenad med en valp.

Ur B.V.T. av Hans G. Westerlund.

Det har kommit en valp i familjen, där förut den stadgade sjuariga newfoundlandaren Buck ensam fört spåret. En fyra månaders schäferflicka, så full av spelande liv i ögon, öron och hela sin klumpigt graaiva valpkropp som endast en representant för det tjocka könet kan vara. Brummande har Buck sett sig av-satt från både matskål och sovplats, resignerat och dragit sig undan i en vrå, varifrån han sänder vållaliga ögonkast som säga så mycket som: »Jag förstår inte att så förståndigt folk som ni kan tåla den där bråkstaken, den där disktraskan, den där ediska, hundduktande orosanden. Men människorna äro aldrig att lita på.» Och med en suak har han krypt långre in under bordet och försökt sluta till både ögon och öron för den onständiga varelsen

Vi slå in på en skogsstig. Buck gör små utflykter åt sidorna och Tess följer honom i hälar, litet ångslig men djupt intresserad av denna nya erfarenhet. Träden stå tätare, buskarna ha snarjt ihop sig mycket värre än hemma i trädgården. Buck banar sig tung och säker väg genom snåren, men Tess smyger sig tyst som en skugga på mjuka tassar genom sina förfäders vildmark, en liten ättling av ljudlöst glidande vargar. I bland stelnar hon till mitt i steglet med lyftat framben. Som en staty står hon där orörlig, endast öronen flaxa litet och dit efter mystiska ljud. Kanske en aning om skräcken, vildmarkens stora skräck, flyger genom hennes dunkla valphjärna. I nästa ögonblick smyger hon framåt igen, nosar i en myrstack, tar ett hopp efter en fjärr för att se kunden efter ha tusen andra ting att nosa, hoppa och lyssna efter.

Jag slår mig ner på en sten, Buck lägger sig vid mina fötter men Tess kryper, som den lilla flicka hon är, upp i mitt knä och slickar mig smeksam i ansiktet med sin långa skära tunga. Så rullar hon ihop sig i min famn, ger upp en liten suak och somnar bort från det spännande livet i den stora underbara världen. Som vi alla somna varje kväll, trötta av fjärrsjakt och påtände i myrstackar.

Skandinavisk utställning?

Från ordföranden i Dansk Schäferhundeklub, veterinär R. Sørensen, har inkommit en skrivelse med förslag om anordnande av en för Sverige, Norge och Danmark gemensam utställning. I skrivelsen framhålls bl. a. att de svenska deltagarna, i händelse utställningen förläggas till Danmark, kunna räkna på det mest älskvärda mottagande, samt vidare att, om utställningen förläggas till Stockholm, medlemmarna i den danska klubben komma att mångtrant möta upp.

Det vore givetvis intressant om förslaget kunde realiseras. Styrelsen har ännu icke haft tillfälle att behandla frågan, men kommer detta att ske så fort möjligt är. Det vore önskvärdt att de medlemmar som äro intresserade av förslaget ville delgiva styrelsen sin uppfattning härom.

som saknar varje skymt av värdighet. Men Tess vill att hela världen skall glädjas med henne, hon gör fingerade anfäll mot hans lustiga hängande öron och tar sig emellanåt en mun här ur den yviga svansen som hon sedan har ett förfärligt besvär att spotta ut.

Jag tar båda hundarna med mig på en promenad. Buck lunkar som vanligt efter den gamla kända vägkanten, nosar och noterar i minnet vad nytt som hänt sen sist. »Karlsons» setter tycks ha sluppit lös och den där förbaskade terrern som jag ruskade om häromsistens har vägat sig hit, alldes utanför min gård. Fräcka rackare de där småhundarna. Men krukans går — — — Valpen rusar hit och dit, nosar överallt men förstår ingenting annat än att livet är högst angenämt och skall passeras i fyr-språng. Hon störtar på huvudet i diket, tumlar runt några varv, springer en bit i den svala, mystiska tunneln under gräsvälvat och dyker upp igen med ögonen på skaft och skall passerat i fyr-spetsade. Blöt och smörjig som en gyllingadspatent. Men vad gör det. Havren rasslar så lustigt i vinden, en sprängmarsch genom fältet i några tvära kast, tills visslingen hörs som säger att damnen ska vara god och hålla sig på mattan, i detta fall vägen.

Nya upptäckter, nya fröjder. Där står Buck och undersöker synnerligen noggrant en fläck i gräset vid vägkanten. Han är så intresserad att Tess som respektfullt håller sig ett par steg bakom i väntan på sin tur blir riktigt nervös av nyfikenhet. Hon försöker titta rätt igenom det stora svarta huvudet, hon vädrar så att näsborrarna kunde sprängas, hon står och trampar med framfötterna av idel spänning. Hela valpen är som en pil med spetsen i nosen. Äntligen lunkar Buck därifrån utan att se sig om, och ögonblikket därpå står Tess darrande av iver med nosen i en halv-rutten strömning och insuper den njutningsfyllda doften. Hon spejar försiktigt omkring sig som om hon vore omgiven av rovgiriga fiender, sedan slinker hon in i den böljande sidan med strömningen dimglände i sin smala vargkäft. Det tar en god stund att få upp den utsökta Bäckerbeten, ty Tess är finsmakare och slickar inte som Buck. Jag ser henne med ett halvt öga där hon njuter sin strömning med samma elegans som en dam knäpar sin kaka vid ett fashionabelt te. Och hela tiden flyga de långa öronen åt alla håll, reagerande för alla de tusentals ljud som den lilla hjärnan ännu ej förstår att lyda.

Nu är sista biten av strömningstjärten förtörd. Sanningen att säga rapar Tess lite grann av belåtenhet, reser sig långsamt och stricker på sig ett tag innan hon som en pil flyger ut på vägen för att hinna upp sällskapet. Ty vara ensam, det är otrevligt för vilken hund som helst och hemskt för en valp. Om det också är mitt på ljusa dagen.

Nogle Indtryk

fra Verein für deutsche Schäferhundes Jubilæums-Udstilling i Berlin 20—22 April 1929

av Dyrplæge R. Sørensen, Horsens.

(Forts. fr. föreg. häfte.)

Der var en Dommer for hver Klasse, altsaa 7 forskellige Dommere. Ingen af dem benyttede den saakaldte Skarphedsprøve, som jo anvendes af en Del Dommere i de nordiske Lande.

Det er lærerigt at lægge mærke til at største Parten af de bedste Hunde var fra nogle faa fremragende Opdrættere. Det samme er jo forøvrigt ogsaa Tilfældet hos os og overalt. Saaledes var der mellem de med »V» og »sg» præmierede Hunde 12 Glockenbrink (deraf 20 efter Erich) 12 Boxberg (9 efter Klodo) og 10 Blasienberg — alt i første Led.

Af de øvrige Kennelnavne, som gjorde sig gældende kan nævnes Haus Schütting, Webbelmannslust, grünen Eck, Bergerslust, Haus Palland, alle dog kun med enkelte Hunde. Det samme var Tilfældet med nogle af de gamle Kennels, som vi har Hunde fra i de nordiske Lande, som Biedekenburg, Goldmark, Giechenstein og Oeringen, men tager vi andet og tredje Led med, var der selvfølgelig en Del fler af disse Slægter.

En enkelt fremragende Avlsbund har ikke lades omtalt, nemlig norsk-svensk Champion Geri v. Stolzenfels. Efter denne Hund fandtes paa Udstillingen blandt »V» og »sg» Hundene ikke mindre end 5 Stkr. blandt disse end et Par af Udstillingens bedste Hunde (de stod som no. 2 hver i sin Klasse).

Som Faderhund kunde foran Geri kun sættes de tre: Erich v. Glockenbrink, Klodo v. Boxberg og Samson v. Blasienberg. Og saa maa vi huske vel paa, at Geri kun virkede i Tyskland i faa Aar. Den blev jo i sin Tid indkøbt til Norge, men efter at have været der i nogle faa Aar gik den desværre tilbage til Tyskland og blev senere videregivet til Amerika. I den korte Tid Geri var i Tyskland gav den altsaa en Række gode Hunde, endog nogle fremragende.

For Schäferhundevælden i Norge har Geri haft meget stor Betydning, større end nogen anden Hund for eller siden (ogsaa fremhavet i Dommerberetning fra Norsk Schäferhundklubs Udstill. 28). Da jeg første Gang var Dommer over Schäferhunde i Norge (Norsk Kennelklubs Udstill. 24) havde jeg Geri til Bedømmelse og var ikke i Tvivl om at dens Plads var i Spidsen. Jeg var ganske klar over at den var en meget fremragende Hund, men jeg sørgede ikke for, at vi i Danmark fik et Kuld Hvalpe efter

den, jeg led nemlig paa dette Tidspunkt i nogen Grad af "Yngre-Kriminalpolizei-Forskrækkelse"! Geri var jo i høj Grad indøst paa Yngre-Kriminalpolizei.

Da den senere havde naaet af vise, hvilket værdifuldt Avlsdyr, den var, kunde vi paa Grund af Husdyrsgdommen ikke drage Nytte af den i Danmark. I Sverige fik man derimod et Kuld Hvalpe efter den (af Dolly v. Klückensøe). Dette Kuld Hvalpe er i betydelig Grad kommen Sveriges Schäferhundeværl tilgode. Havde vi i Tide og Fællesskab benyttet Champ, Geri v. Stözenfels, Roy av Skinskatteberg og Dansk Vinder 24 Ali v. Türkentich. Tænk hvad Hunde vi da havde haft!

Vi behøver ikke at vente efter ny Hunde fra Tyskland — vi kunde maaske ogsaa komme til at vente længe! Geri og Roy har vi ganske vist ikke mere, men vi har Afkom efter dem og Ali har vi endnu, foruden mange andre gode Hunde, blot vi vilde sørge for at benytte og udnytte dem paa rette Maade.

I en Række Aar har Husdyrsgdommen forhindret Tilførsel af "nyt Blod" ikke alene fra Tyskland, men ogsaa fra Danmark til Norge og Sverige. Fra Tyskland faar vi sikkert ikke nye Avlsdyr, før dette Land offentligt er erklæret fri for Rabies, og dette kan maaske have lange Udsigter. Til Danmark faar vi i bedste Fald kun Tilladelse til Indførsel paa Betingelse af, at Hunden interneres paa Dyrehospitalet i 6 Maaneder. Dette betyder et Tilhæg af ca. 300 Kr. til Købesummen, og hvad der er værre — og det afgørende — er, at naar en Schäferhund skal staa indspærret i Hundegaard i 6 Maaneder, saa er den odelagt, iverthald vilde det være en uforvarelig Behandling at give en Schäferhund.

Heldigvis kan vi undvære Tilførsel fra Tyskland. Vi har i de nordiske Lande en Stab af førstklassede Schäferhund, hvoriblandt sikkert adskillige gode Avlsdyr, maaske enda enkelte fremragende.

Saa snart vi faar den Fælles-Udstilling, hvis store Betydning jeg Gang paa Gang har paapeget, og der faar vore mest fremragende Hunde udpeget og derefter faar dem rigtigt benyttede og udnyttede, da laver vi et Fremstød og et Fremskridt, der forslaar noget, og som vil sætte dybe og varige Spor.

Slut.

Gynna tidskriftens annonsörer!

Uppvisning.

Under förutsättning av att till resp. myndigheter avlåten framställning om disponerande av därför erforderlig plats beviljas kommer en uppvisning att anordnas å Ladugårdsgårde söndagen den 24 instundande augusti.

Styrelsen vågar redan nu uttala den förhoppningen att medlemmarna — i händelse uppvisningen kommer till stånd — på verkssammast möjliga sätt bidra till en talrik publikanslutning.

SVENSKA SCHÄFERHUNDKLUBBENS STYRELSE:

Ordförande: Direktör E. Skaar, Johannegatan 28, tel. 17330.

Sekreterare: Herr Arthur Bodin, Ulriksdal, tel. Ulriksdal 73.

Kassör: Styckjunkare A. Hallin (tillika r. ordf.), Linnégatan 7, tel. O. 8115, O. 8167.

Övriga styrelseledamöter: Fru Dagny Torén (vise sekreterare), Uggelviksgatan 3, tel. 2099, Polisman C. A. Hedström, Linnégatan 48 B, Handlanden A. Heilgren, Skånegatan 87 A.

Styrelseuppläsnare: Regementsveterinär E. Liljefors, Fejgatan 45, Herr A. Brandt, Bopalgårsgatan 12, T. Herrlin, Svedenborgsgatan 5 A, Polisman E. Stohm, Högalidsgatan 34 C.

Revisorer: Talikontrollör C. J. Österman och Kamrer S. Jansson.

Revisorsuppläsnare: Målarmästare E. A. Tranberg och Herr H. Olsson.

Inom styrelsen hava utsetts följande funktionärer:

Redaktionskommitté: Direktör E. Skaar, Regementsveterinär J. E. Liljefors och Fru Dagny Torén.

Ledamot i S. K. Ks. kennelråd: Direktör E. Skaar.

Kommitté för utredning rörande utställningar: Direktör E. Skaar, Regementsveterinär J. E. Liljefors och Polisman C. A. Hedström.

Årslråd: Fru Dagny Torén, Polisman C. A. Hedström och Handlanden A. Heilgren.

KLUBBENS ADRESS

är Postbox 435, Stockholm.

SEKRETERAREN

träffas på tel. Ulriksdal 73 såkräst kl. 18—19 och lämnar beredvilligt alla upplysningar i klubbangelägenheter. Även på post.

POSTKONTO.

Klubbens postkontonummer har nummer 3187. De medlemmar, som önska erlagga års- eller andra avgifter, kunna lämpligen använda sig av detta.

ADRESSFÖRÄNDRINGAR.

Medlemmarna erinras om vikten av att omgående insända uppgift om adress- och titelförändringar.

MEDELSAVGIFT OCH INTRÄDE.

Årsavgiften är kr. 50.—. Anmälan om inträde kan göras under klubbens adress eller genom någon klubbmedlem.

G. A. B. STURE

STUREGATAN 6 • STOCKHOLM

TÄVLINGSPRISER
HEDERSGÅVOR

RESTAURANT

Bacchi Wapen

61 JÄRNTORGGSGATAN 61
STOCKHOLM

God mat. Billiga priser.

Restauranten är en av Stockholms äldsta och den enda, som bibehållit sitt ursprungliga utseende.

Stamlocus för hundvänner.

Vid behov av

HUNDARTIKLAR

vänd Eder
benäget till **BASTMANS** Största special-
affär i landet

A. B. GEORG A. BASTMAN

H. S. Sjömans Huset
NYBROGATAN 1, STOCKHOLM

P. A. Olssons Boktr., Sthlm 1930

Kör på

"BP"-BENSIN

SVENSKA BENSIN & PETROLEUM AKTIEBOLAGET "BP"
SVEAVÄGEN 63, STOCKHOLM
Telefonanrop: "BP-Bensin"

Sturebageriet

N. 115 95 STUREGATAN 5 N. 115 95

Rekommenderar sitt äkta skånska bröd,
limpor, vetebröd, småbröd.

FULLSTÄNDIG KONDITORISERVERING

A. HEILGREN

UNION Velocipeder

Tel. Sö. 12792

SKANEGATAN 87

Inlämna till

Framkallning, Kopiering och Förstoring

Edra Plåtar och Films i

BENGTSONS TOBAKSHANDEL

KARLAVÄGEN 15, STOCKHOLM

Tel. Norr 24121.

..... Förstklassigt arbete garanteras!